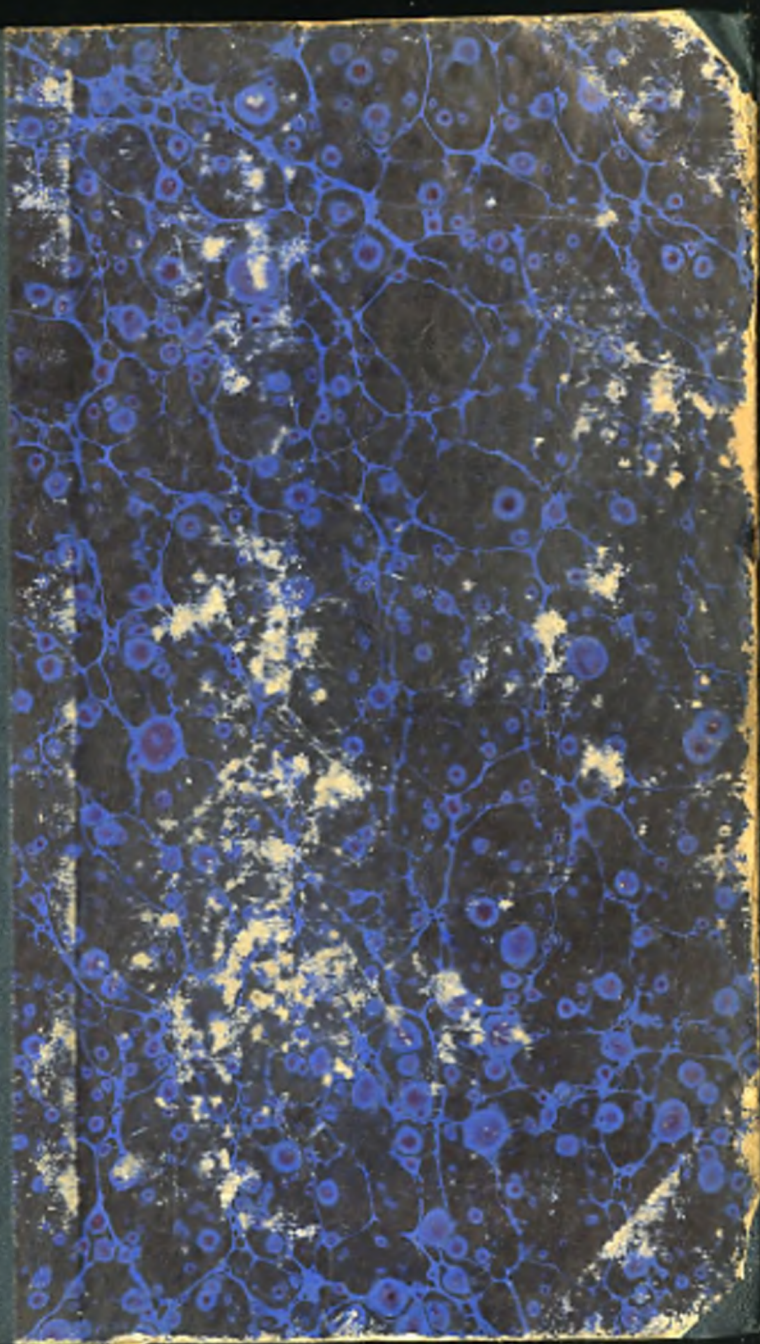

Politikai
röpiratok,

77.

10

1849

77
577

SZABAD HANGOK.

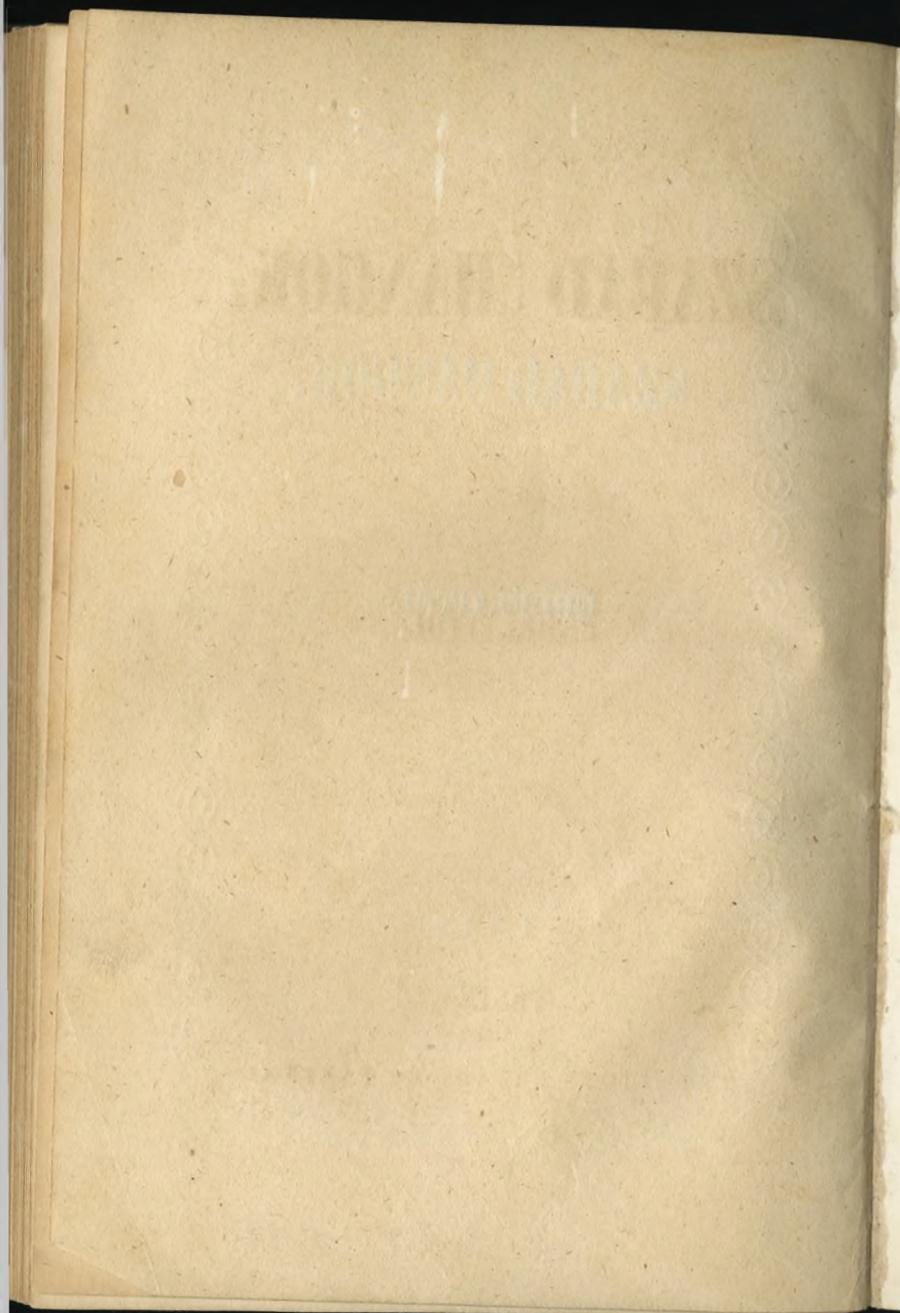
ERDÉLYTŐL.

3.

1849.

Magyar Könyvtár
PÉNTÉL

SZABAD HANGOK.

ERDÉLYITŐL.

PESTEN,

1849.

NYOMATOTT LUKÁCS ÉS TÁRSNÁL.

616752 00165027

REVUE DE LA LITTÉRATURE

Dr BALLAĞI GEZA.

REVUE DE LA LITTÉRATURE

Szálljatok ki, szálljatok ki
Elnyomott szellemadarkák,
Magyar ember gondolatját
Hangjaitok hadd mutassák.

Magyar ember gondolatja
Három század óta ilyen,
De a sasnak körme között
A madár hogy énekeljen?

Most az ének ifju légen
Szüzi tisztán mégyen által,
A szabadság és dicsőség
Szivemelő párdalával.

Szálljatok ki, szálljatok hát
Elnyomott szellemadarkák,
Magyar ember gondolatját
Hangjaitok hadd mutassák.

I.

Leng a zászló, vészjelt mutogatnak,
Harsan a kürt, harciba hívogatnak.
Oh magyar! hazád kér,
Isten szerelmeér!
Légy villáma még egyszer a hadnak.

Becsületből fegyver a kezében,
S a hűség kihalt volna szivedben?
Emlékezz meg rája,
Őseid hazája
Tenger bajnak kellő közepében.

Szent szabadság! népek őrizője,
Légy ügyünk és kardunk vezetője.
Zászlód alatt állunk,
Hő szívet ajánlunk,
Örömet csak te benned találunk.

Vérmeződ a küzdés iskolája,
Ott a lélek egymást megtalálja;
Kik egyet akarnak,
Egygyé összeforrnak,
Összeforrt kell most a magyarnak.

Isten hozzád! régi lanyha béke,
Árulóknak voltál menedéke.
Kik gyáva cselekkel,
Nem tiszta kezekkel
Tört döftek a nemzetek szívébe.

Isten hozzád szép, kaczer bünös hölgy,
Fertezett vagy, im rád ismer a föld.
Csábod altató szer,
Lassan ölö szender,
Gyilkosabb, mint lángvillámu fegyver.

Isten hozzád! életre, halálra
Menni kell most a vér piaczára;
Remélve magunkban,
És férfi karunkban,
Az árulók, gazok boszujára.

II.

Vigyázz hazám, a hitszegés kigyója
Akarja átölelni derekad;
Pihensz-e még a jó hit árnyokában,
Nem látsz-e még, ámittatván magad?
Sorsod nyitott könyv, ott áll feketén,
Mi történendik Árpád nemzetén.

Azt várod-e még, hogy vendég lakóid
„Tessék kimenni!“ így szólítsanak,
S mint szemtelen nőt tisztos társaságból,
Ten házadból kiutasítsanak?
Te fel se szólalj? oh ezt türni sok,
Gazemberek, csak boldoguljatok.

Itt a kövér föld, vérünk hizlalása,
Minden göröngye egy falat kenyér.
Amott a Bánság, itt a Dráva mente,
S bitangolják rabló, zsivány, peczér.
Oh ez dicső, dicső egy gazdaság,
Vadon tenyészik itt a szolgaság,

Vihart veténk-e, hogy szélvészt arassunk,
Vagy a szabadság édes italát
Elvontuk a megcsalt népek ajkától,
Szerettük-e csak minmagunk faját?
Nem, oh nem! adtunk mindent a mi szent,
Az áldozat korán volt, füstbe ment.

Rabszolga nép, önkénynek uralója,
Még lelkesülve hordja lánczait,
Szent örületben öltözvén magára,
Mint a ruhát, korának átkait.
Szörnyü a bün, nehéz a felelet,
Ki fog felelni e vad nép helyett?

De még se mondjunk átokszót fejére,
A mint keresték, ugy leszen nekik;
A jó ügyet, ha utját megtalálta,
Az istenek magok sem engedik.
De jaj, ki békes nép közt bujtogat,
És jámborokból gyárt zshiványokat.

Hiába tártuk hívó karjainkat,
Ők visszalökték a nyujtott kezet.
Magátul a nép így el nem romolhat,
Itt hatalom s ármány szövetkezett.
Imé a kigyó, mely midőn ölel,
Nyomorgat és lassanként fogyat el.

Reszkessen, a ki e művet művelte,
Üssön belé, mikor nem mennydörög;
Vagy legyen a föld csufjā, számüzötte,
És bujdosása védtelen s örök.
Tőlem könyörgjön egy darab kenyért,
Ki nem remeg kiontni annyi vért.

Meglátogassa isten álnokságát,
Hoszu időn és század iziglen;
Ha szül fiat legkéső unokája,
Arczán az isten képe ne legyen.
Hanem miként vérszomjazó ebet,
Terítőjén se szánja senki meg.

Tanítsatok még folyton átkozódni,
Mert azt hiszem, szentül imádkozom,
Midőn a népek gyilkos árulóját
Hazafias szivemből átkozom.
Fel nép! fel ország! a nagy óra int,
S légy boszuló bántalmaid szerint.

III.

Adtál király, adtál leczkét nekünk;
Mi pártütők vagyunk, mi szót szegünk;
    Az isten látja jól.
Keblünk szorul, végső bizalma fogy,
Nyerd vissza még, nyerd vissza valahogy
    Szived tanácsiból.

Nyerd vissza még, mi nem toljuk reád,
Az a miénk, mit a szerencse ád,
    A koczka vetve van.
Nem kell szívünk, nem kell bizalma sem,
Magadra löl hagyatva, nemzetem,
    Vészed napjaiban.

A fejdelem gyermekjátéki báb,
Melyet lök a játszó idebb odább;

És ing a korona.

Zsarátnokon áll a királyi szék,

Mivel polgári vérrel fösteték

A trónnak bársonya.

Im árulás lön a hitágazat,

Már a király sem mondhat igazat,

S az eskü lelke guny.

A nép figyel, tünődve kérdezi:

Mi hát mi a törvényt védelmezi?

A mig reája un.

Oh honfitárs! hiába kérdezed,

Magad légy, ki magad védelmezed,

Karodra számolunk.

Minden vihart uszítanak bár reánk,

Miénk marad, szabad leszen hazánk,

Mi meg nem hódolunk.

IV.

Mi vagy te oh dicső szabadság,
Tavasztul őszi zöldülő ág?
Egy őszi dér már elfogyaszt,
Tehát nem érnél több tavaszt?
Nem, újra, nem! te még virágozol,
Hol a jeles polgárok vére foly;
Rózsáid a sebek.
Honom leányi, nem szakasztanátok?
Ott vár a rózsa, őszi rózsa rátok,
Jövén az ünnepek.
Csak menjetez hát rózsaszaggatásra,
Miért hagynátok végső hervadásra.
Im a jelennek rózsaszálai,
Ápoljátok homom leányai.

V.

„Mint volt az akkor?“ fogják kérdeni,
„Midőn a rabló népek ránk ütének,
Hogy ássanak sirt a magyar nevének?“
— Egy ősz apó így fog beszélni:

Cselédim! az nagy sor volt s bús idő,
Hallott a jajszó s kétséges kiáltás,
Azóta nincs a népen istenáldás,
Mert a mikép tön, nem szépíthető.

Mondák nekünk az ország urai:
Legyen szabadság, birjuk földeinket,
Ne háborítson a király se minket,
Mert szentek az uj törvény szavai.

De a szegény nép oly hiszemben élt,
Hogy őt az ur megcsalja mind halálig,
S az állapot még mind rosszabbra válik :
Urak szavában megnyugodni félt.

Sőt a midőn jött a rablók hada,
Reánk üzenvén a király nevével,
Mi czimboráltunk a hon ellenével,
De ám az ég meg is lakoltata.

Mert a midőn szállást adánk neki,
Hivatlan ült a gazda asztalához,
Még sarczot is vin a jó vacsorához,
Ládáinkat karddal nyitotta ki.

Elvitte a gyermekcse köntösét,
Hogy visszatérvén ősei honába,
Legyen mutatni mit vásárfiába ;
S a gyermeket bölcsőben vágta szét.

És a szülék keserves könyeit
Szívetlenül kaczagta és gunyolta,
S midőn fajunkat gyilkolta, rabolta,
Meg sem mosá a vértől kezeit.

Igy volt az akkor. Ez volt életünk,
Midőn farkassá válott a komondor;
Mert a királyok mestersége fondor,
Hogy elfogyaszszák árva nemzetünk.

Mi a királyt másképen ismerők,
Hivők, ha szükség, meg kell halni érte,
Ezt a nagy isten már fejünkre mérte,
S dijul a rablást, gyilkolást nyerők.

Egyszer, midőn a pap imádkozék,
És a királyról buzgolkodva szólna,
A nép, miként ha ostorozva volna,
Áment se várt, egy lábíg távozott.

— Isten bocsássa meg barátinak,
Ha nincs szivünkben több hűség iránta,
Mert gyapjuval még a bőrt is kivánta,
Szomjazta vérét hű jobbágyinak.

Nyájért van ör, nem öreért a nyáj.
Most tudjatok mit hinni én cselédim,
El nem felejtve hűséges beszédim;
A nyáj a nép, a pásztor a király.

VI.

Ha Klosterból lett kolostor,
És Monasterból monostor:
Ugyan mért ne lenne akkor
Oester szóból szinte ostor?
Igy tehát igaz valóság:
Hogy **O**ester-reich **O**stor-ország.

VII.

Lehet a szamár a
Juhász szeme fénye,
Lehet a kutyának
Hűség az erénye.

Szamár viszi nyögve
Gazdája motyóját,
Körülcatinázza
Eb ostorozóját.

Szamárnak eszébe
Sem jut mi tehert visz,
Ebnek kutya gondja
Mily hunczutot őriz.

Szamár-e a nemzet,
Vagy tán eb az ember?
Mért volna hiába
Teremtve a fegyver?

Hát legyen a nemzet
Gazdája magának,
A nép csak a népet
Ismerje urának.

VIII.

Öltözzetek, öltözzetek
 Fegyverbe, ruhába,
 Gyilkosba, pirosba,
 Vérszínü vörösbe. —

Rajtunk ütött, rajtunk ütött
 A gonoszság és erőszak,
 Kivírtott vérvirága
 Az ellenség zászlóinak.
 A ki minket óna, védne,
 E világon nem találunk,
 Háborut hozott fejünkre....
 Éljen a mi jó királyunk!
 Öltözzetek stb.

Ellenünk fú minden orkán,
Minden ország egy ellenség,
Hogy hazánkat, szabadságát
Egy csapásra megdönthessék.
Eskütörő hatalommal
Életelő harcban állunk;
A hatalom a királyé....
Éljen a mi jó királyunk!
Öltözzetek stb.

Félvilág néz fegyverünkre,
Várva üdvöt a magyartól.
Nincs-e példa őseinkről,
Gyorsaságunk a vihartól?
Sík mezőnk a vész hazája,
A vihar játék mi nálunk.
Igy közelget a szabadság....
Éljen a mi jó királyunk!
Öltözzetek, öltözzetek
Fegyverbe, ruhába,
Gyilkosba, pirosba,
Vérszinü vörösbe.

IX.

Jelacsics, Jelacsics!
Ki vásárolt meg tégedet?
Hány pénzen adtad lelkedet?
Lelkedet, lelkedet ...
Jelacsics, lelkedet!

Jelacsics, Jelacsics!
Nem jól megy az a mesterség,
Hogy a törvényt megégessék.
Égessék, égessék....
Jelacsics égessék!

Jelacsics, Jelacsics!
Átkot mond a magyar szóra,
Szegzi nevünket bitóra.

Bitóra, bitóra...

Jelacsics bitóra!

Jelacsics, Jelacsics!
A ki velünk egy utat mer,
Ő előtte mind gazember.

Gazember, gazember...

Jelacsics gazember!

X.

Miként feloldott kévét a vihar
A sik mezőn széjjeldobál, zavar:
    Ugy fogsz elbomlani
    Te bűnös hajdani
    Osztrák birodalom!
Nincs a szivekben többé annyi hit,
Hogy támogatnák házad oszlopit.
    Rád végek vége vár,
    Ha sirba zuhanál,
    Milliók átka nyom.

Kormányod oly szövőszékül vala,
Hol szöveték az ármány fonala.

Szövén a népeket,
Mint ellenségeket,
Gazság bordáiba.

A borda széltört; megvan, a mi van,
Kiáltsd, hogy a nép vad, hálátalan;
Dühödj és mérgeledj,
Próbáld sanyarni őt
Rabság igáiba.

Csak szolga hajlik, mint a görbe fa,
És összetörpül lelke, alkata.

De a szabad magyart
Övedzi ősi kard,
S kész halni, hogyha kell.

Hogy türje ezt oly császár és király,
Kinek, ha boldog a nép, szíve fáj,
S mit ördög és pokol
Keserveset kohol,
Reánk zuditja el!

Átok reád, oh fejedelmi ház!
Él a biró, ki meggyaláz, aláz.

Mert lettél semmiből
— Isten kegyelmiből? —

A bünök zsoldosa.

Minő hazugság! ez boszút kíván,
Ez volt imád ölés előtt, után.

Egy jót elvégre tégy,
Essél kétségbe s légy
Magadnak gyilkosa.

XI.

RIADÓ.

Harczra! kelet dicső faja,
Forr, sodor a világ zaja.
Nemzetek uj sorsa készül,
Álld meg a sikot vitézül.

Ifju szabadságod
Hóhéra közelget,
Megölni a népet,
A nemzeti lelket.

Már zeng a riadó,
Hí a tárogató.
Előre, előre!
A harczi mezőre,
Rab elleneinknek gyászos temetőre.

Hallod-e a fejedelmek
S gögös urak mit mivelnek?
Ülvén éji tanácsokat,
Készítik a rablánczokat.

És vad katonáik,
Rémségi a földnek,
Nagy messze vidéket
Pusztítva betöltnek.

Már zeng stb.

Tudd meg, oh nép, a királyok
Véreden hizott nádályok,
S ingadozó trónjok alatt
Veled rakatnak örfalat.

Pénzed kizsarolják,
Véred lecsapolják,
Országod, erődöt
Széjjeldarabolják.

Már zeng stb.

Látod-e már, téged mi nyom?
Ez a sötét vérhatalom,
A melyben a tanácsosok
Honáruulók és czinkosok;

Kik ördögi úton
Cselt vetnek a jóra,
Fényt, czímet akasztnak
A kötni valóra.

Már zeng stb.

Kelj fel azért, ne hagyj magad,
Légy te dicső, nagy és szabad.
S tiéd leszen a győzelem,
Zsarnoké a kin s gyöttelelem.

Élj, halj e hazáért!

Ez mostan a játék,

Ám élni szerencse,

De halni dicsőség.

Már zeng stb.

Kiket e föld hanti zárnak,
Őseink jó hirre várnak;
Várjanak-e még sokáig?
Legyünk méltó unokáik.

Példáikat adjuk
Firól fira által,
Halván becsülettel,
S élvén a halállal.

Már zeng stb.

A hazaért, szabadságért
Nem először ontunk ma vért.
Hadd lássa meg az idegen,
Gázolhat-e más népeken.

Győzelmi szerencse!
Áldd meg lobogónkat;
Hogy földre tiporjuk
Az eltiporókat.

Már zeng a riadó,
Hí a tárogató.

Előre, előre!

A harczy mezőre,
Rab elleneinknek gyászos temetőre.

RÁKÓCZI KORÁBÓL.

Jaj régi szép magyar nép!
Az ellenség téged miként szaggat és tép.
Mire jutott állapotod! Romlandó cserép.
Mint egy ékes eleven kép,
Voltál olyan szép,
Magyar nép!
De a sasnak körme között fonyadsz mint a lép.
Szegény magyar nép!
Jóra mikor lép.
Megromlott már mint cserép.
Jaj hát szegény magyar nemzet
Jóra mikor lép!

Jaj Rákóczi, Bercsényi,
Régi magyarok vezéri, Bezerédi.
Hová lettek országunknak fényes csillagi,
Nemzetünknek hirszerzői,
Vitéz hadnagyi,
Bocskai?

Az ellenség mindenfelé őket emészti,
Üzi, kergeti,
Búval epezti,
Közinkbe sem ereszti;
Jaj hát szegény nemzetünket
Mikép enyészti.

Jaj országunk, jószágunk,
De főképen mi magunk, mikép sanyargunk!
Az idegen nemzetségnek rabjai vagyunk.
Kinek hajdan parancsoltunk,
Most már szolgálunk,
Adózunk.

Régi szép szabadságunkból kiforgattatunk.
Jaj meg kell halnunk,
Meg nem maradunk.

Nagy ellenség közt vagyunk,
Bizony méltán ezek között
Kesergünk, sirunk.

Tenger rajtunk a fegyver,
Mert a német rajtunk hever és igen ver.
Mutogatja magát, mint egy hires gavallér,
Nemzetünket kinzó pallér,
Nem szán mint hóhér;
A kit ér,

Addig veri, miglen neki mindent nem ígér.
Látod mily kevély,
Böribe sem fér,
Mégis mindig többet kér,
Alig vagyon országunkban
Miatta kenyér.

Jaj országunk s magunknak,
Jaj a mi maradékunknak, azoknak,
Kik e földön nagy inségben így nyomorognak.
Özvegyek panaszolkodnak,
Árvák zokognak,
Sohajtnak.

Jaj magoknak ily nagy kinban halált okoznak.

Igy siránkoznak,
És fohászkodnak;

Bánati nem apadnak,
Mert hazánkból az inségek
El nem távoznak.

Nézz ránk, uram, a mennyből,
Ments meg, kérünk, minket csuf ellenségtől,
Ki a hires magyaroknak véréből épül.

Ne hagyj illy dühös inségtől,
Rut ellenségtől,
Némettől,

Gyaláztatni, mocskoltatni az irigyektől;

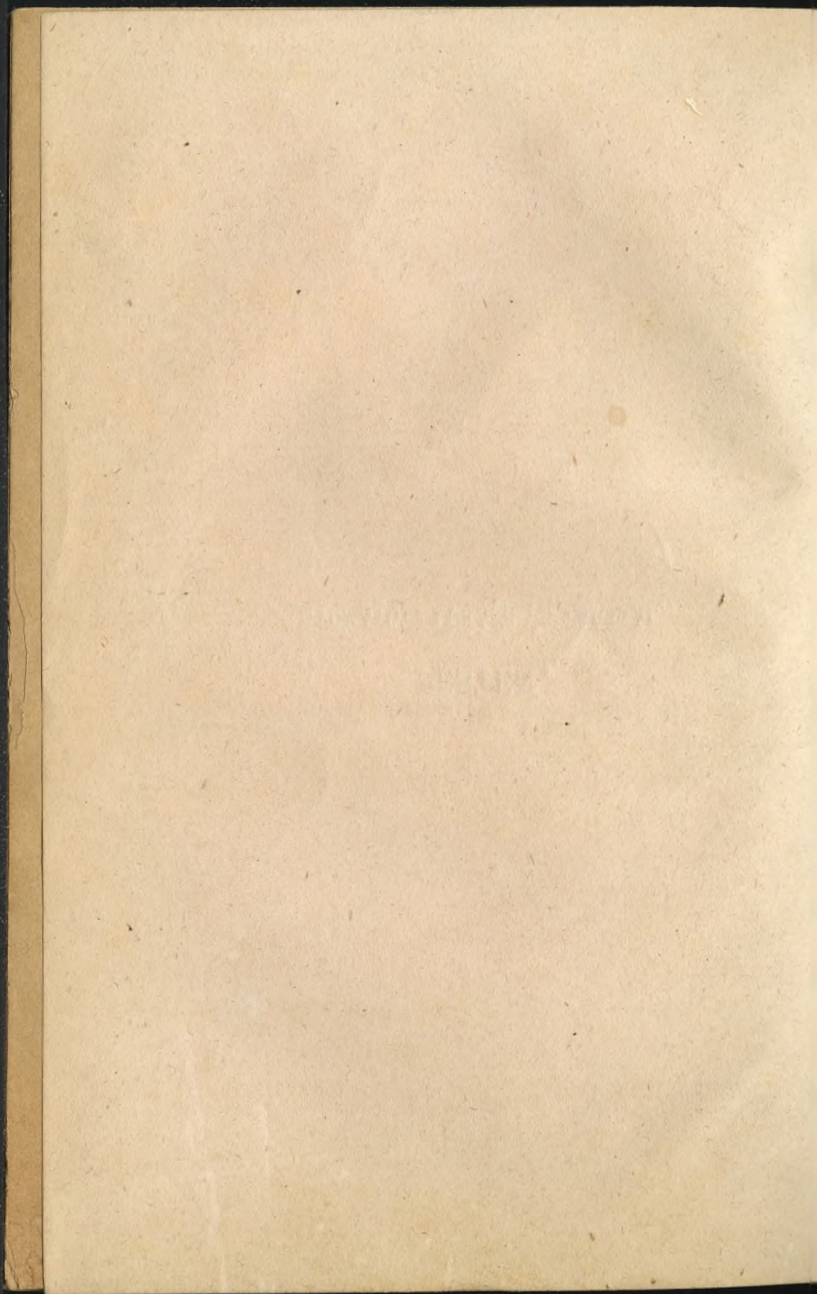
Ily büszke néptől,
Kinzó eszköztől,

Megfosztatni nevétől
Mindenkoron győzedelmes
Dicsőségétől. *)

---

*) Eme történeti elegia több mint száz esztendő óta, tudtommal, itt lát először világot. Megőrzé ezt a fájdalmait híven rejtegetett magyar nép. Az idők fordulatához képest jónak látám közlését, miután eddig világ elé bocsátanom soha nem sikerülhetett.

DE BALLAGI GEZA

